2003

TASKUTILASTO

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

2003
ELÄKETURVAKESKUKSEN
TASKUTILASTO

SISÄLTÖ

- Koko sosiaaliturva 2-3
- Väestö 4
- Työeläkevakuuttaminen 5-6
- Eläkemeno 7
- Eläkkeensaajat 8-10
- Keskieläke 11
- Eläkkeelle siirtyneet 12-13
- Työkyvyttömyyseläkkeet 14
- Osa-aikaeläkkeet 15
- Yksityinen sektori 16-17

* Ennakkotieto tai arvio

Tiedustelut:
Maija Hiltunen
Puhelin: 010 751 2138
Sähköposti: maija.hiltunen@etk.fi

Eläketurvakeskus
Tilasto-osasto
00065 ELÄKETURVAKESKUS
Puhelin: 010 7511
Internet: www.etk.fi

ISSN 1235-6808

Eläketurvakeskus (ETK) on työeläkejärjestelmän lakisääteinen keskus, joka hoitaa työeläketurvan kehittämis-, rekisteröinti-, neuvonta-, valvonta-, tutkimus-, tilastointi- ja tiedotustehtäviä.

Eläketurvakeskus on työeläkeasioiden yhdyslaitos EU:n sisällä. ETK hoitaa lisäksi yhdyslaitostehtäviä muiden sosiaaliturvasopimusten toimeenpanossa.

Suomen työeläkejärjestelmän hallinto on hajautettu. Yksityiset eläkeyhtiöt, -laitokset, -säätiöt ja -kassat ovat TEL-, LEL-, YEL-, MYEL-, TaEL- ja MEL-turvan toimeenpanijoita. Eläketurvakeskus hoitaa järjestelmän yhteisiä asioita ja vastaa siitä, että toimeenpano on yhtenäistä.

Työeläkeasioissa palvelevat paitsi Eläketurvakeskus myös työeläkelaitokset ja vakuutusyhtiöt sekä niiden paikalliset konttorit, Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen paikalliset asiamiehet ja Kansaneläkelaitoksen paikallistoimistot.

Valtion eläkelain mukaisista eläkkeistä antaa tietoja Valtiokonttori, kunnallisen eläkejärjestelmän eläkkeistä Kuntien eläkevakuutus, kirkon eläkelain mukaisista eläkkeistä Kirkkohallitus ja merimieseläkkeistä Merimieseläkekassa.

Eläkettä sai Suomessa vuoden 2002 lopussa 1,3 miljoonaa henkilöä ja kokonaiseläkemeno oli 16 mrd. euroa. Yksityiseltä sektorilta eläkettä saavia oli runsaat miljoona ja eläkemeno lähes 8 mrd. euroa.

ELÄKEMENOT, SOSIAALIMENOT JA BRUTTOKANSANTUOTE

	Eläke-menot	Sosiaali-menot	Brutto-kansan-tuote	Eläkemenot/ sosiaali-meno	BKT
	milj.euroa	milj.euroa	milj.euroa	%	%
1993	11 828	28 670	82 851	41,3	14,3
1994	12 183	29 700	87 846	41,0	13,9
1995	12 606	30 200	95 251	41,7	13,2
1996	13 114	31 161	98 709	42,1	13,3
1997	13 239	31 281	107 103	42,3	12,4
1998	13 559	31 662	116 395	42,8	11,7
1999	13 943	32 192	119 961	43,3	11,6
2000	14 351	33 115	130 234	43,3	11,0
2001	15 179	34 831	135 791	43,6	11,2
2002*	16 053	36 500	139 734	44,0	11,5

Lähde: STM ja KELA

ELÄKEMENOJEN JA SOSIAALIMENOJEN SUHDE BRUTTOKANSANTUOTTEESEEN, %

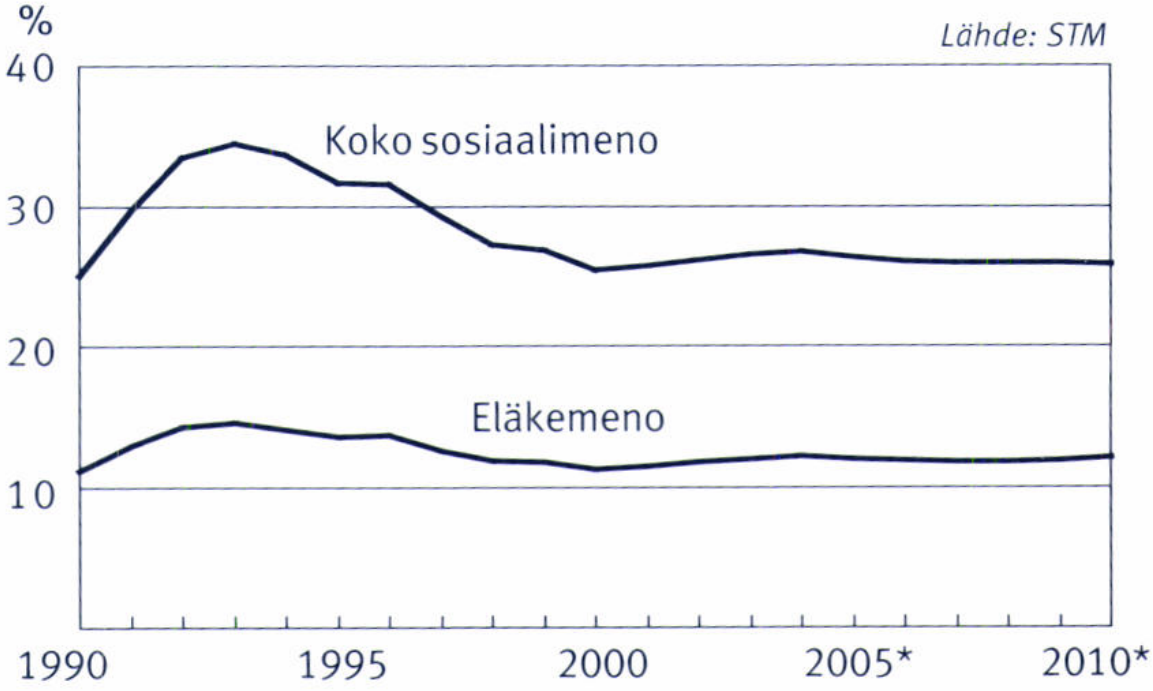

SOSIAALIMENOJEN SUHDE BRUTTOKANSANTUOTTEESEEN POHJOISMAISSA, %

	1990	1995	1998	2000	2001*
Suomi	**25,1**	**31,8**	**27,2**	**25,4**	**25,7**
Ruotsi	33,1	35,2	33,3	30,7	31,1
Tanska	28,7	32,2	30,0	29,2	29,5
Norja	26,4	27,2	27,9	25,3	25,8
Islanti	17,1	19,0	18,3	19,7	20,2

Lähde: NOSOSKO

SOSIAALIMENOT PÄÄRYHMITTÄIN, %

	1990	1995	2000	2002*
Sairaus ja terveys	27,5	20,3	23,1	24,5
Toimintarajoitteisuus	15,0	14,5	13,5	12,8
Vanhuus	28,6	28,1	30,8	31,8
Leski ja muut omaiset	4,0	3,8	3,9	3,8
Perheet ja lapset	13,0	13,0	12,1	11,2
Työttömyys	5,9	14,0	10,1	9,7
Asuminen	0,7	1,5	1,4	1,1
Muut	1,8	2,0	2,0	2,1
Hallinto	3,5	2,8	3,1	3,0
Yhteensä	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Lähde: STAKES ja STM

SOSIAALIMENOJEN RAHOITUS VUONNA 2002*, %

Valtio	Kunnat	Työn-antajat	Vakuutetut	Rahasto-jen tuotot	Yhteensä
23,1	19,3	39,2	11,7	6,6	100,0

Lähde: STM

VÄESTÖRAKENNE VUOSINA 1990-2030, %

Ikä	1990	2000	2002	2010*	2020*	2030*
0-14	19,3	18,1	17,8	16	16	15
15-64	67,2	66,9	66,9	67	61	59
65-	13,5	15,0	15,3	17	23	26
Väestö, 1000 h.	4 998	5 181	5 206	5 268	5 317	5 291

Lähde: Tilastokeskus

YLI 14-VUOTIAS VÄESTÖ TOIMINNAN MUKAAN VUOSINA 1990 JA 2001

	1990 1000 h.	%	2001* 1000 h.	%
Työvoima	**2 473**	**61,3**	**2 566**	**60,2**
- työlliset	2 332	57,8	2 251	52,8
- työttömät	141	3,5	315	7,4
Työvoiman ulkop.	**1 561**	**38,7**	**1 697**	**39,8**
- opiskelijat	329	8,2	387	9,1
- eläkeläiset	1 040	25,8	1 124	26,4
- muut	192	4,8	187	4,4
Yhteensä	**4 034**	**100,0**	**4 263**	**100,0**

Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäyntitilasto

JÄLJELLÄ OLEVA KESKIMÄÄRÄINEN ELINAIKA VUONNA 2001, VUOSIA

Ikä	0	15	40	55	65	80
Miehet	74,6	60,0	36,5	23,4	15,7	6,8
Naiset	81,5	66,8	42,4	28,5	19,7	8,5

Lähde: Tilastokeskus

TYÖELÄKELAKIEN PIIRISSÄ ELÄKETURVAA ANSAINNEET 31.12.2002 *

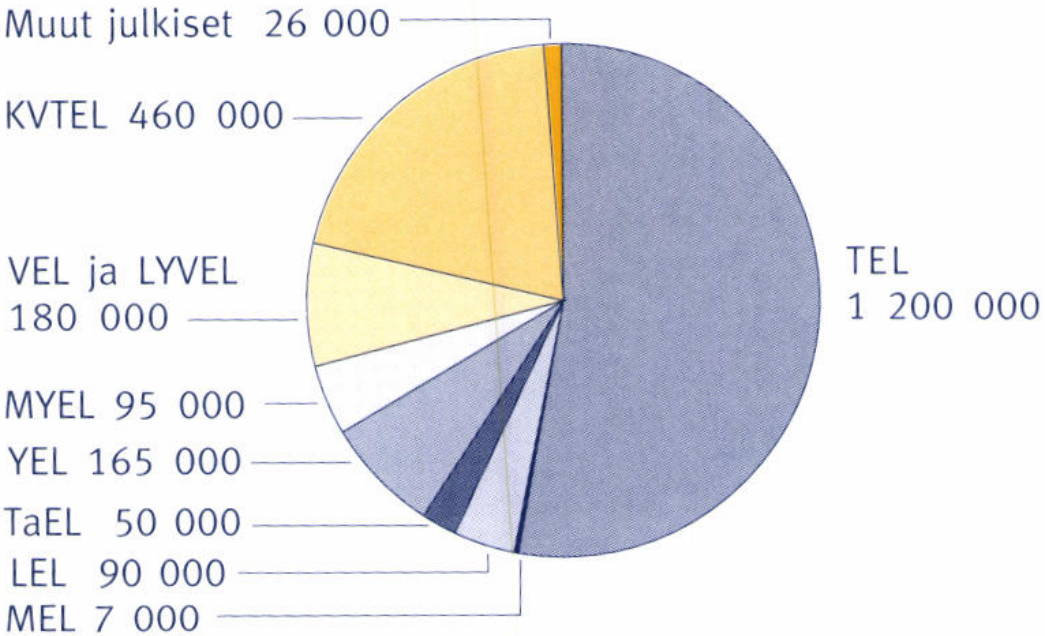

Henkilö voi kuulua samanaikaisesti usean eri työeläkelain piiriin.

YKSITYISEN SEKTORIN PIIRIIN KUULUNEET SEKÄ PIIRIIN TULLEET ALLE 66-VUOTIAAT, 1 000 HENKILÖÄ

	Piiriin kuuluneet 31.12.				Piiriin tulleet
	Työsuhde 31.12.	Ei työsuhd. ei eläkettä	Eläke 31.12.	Kaikki	[1]
1990	1 570	904	333	2 807	68
1992	1 328	1 050	332	2 711	29
1994	1 292	1 067	339	2 698	50
1996	1 306	1 013	331	2 650	59
1998	1 449	945	317	2 711	89
2000	1 526	960	320	2 805	81
2001	1 539	965	320	2 824	77

[1] Ensimmäisen kerran yksityisen sektorin piiriin tulleet.

VAKUUTUSMAKSU-% VUONNA 2003, VAKUUTUSMAKSUTULO, ELÄKEMENO JA RAHASTOT VUONNA 2002, milj.euroa *

	Keskim. vakuutusmaksu [1]	Vakuutusmaksutulo [2]	Eläkemeno [2]	Rahastot [2] 31.12.2002
TEL	21,4	7 064	5 549	49 038
MEL	21,0	50	88	439
LEL	22,2	448	705	3 802
TaEL	17,8	89	11	199
YEL	19,5	502	641	141
MYEL	10,7	128	563	24
Koko yks.	.	**8 281**	**7 556**	**53 643**
VEL	23,8	3 054	2 644	5 197
KVTEL	27,36	2 637	1 972	11 415

[1] Työnantajan ja työntekijän maksuosuus yhdessä. Työntekijän osuus on TEL-, LEL-, TaEL-, VEL- ja KVTEL-laeissa 4,6 %, MEL:ssä puolet eli 10,5 %. Täysi YEL:n ja MYEL:n mukainen vakuutusmaksu on 21,4 %.

[2] Perusturva ja rekisteröity lisäeläketurva

TEL- JA KEL-INDEKSIT

	TEL-indeksi				KEL-indeksi	
	Työikäisen	Muutos %	Eläkeikäisen	Muutos %		Muutos %
1997	1 791	1,8	1 754	1,0	1 202	0,6
1998	1 825	1,9	1 783	1,7	1 223	1,7
1999	1 868	2,4	1 812	1,6	1 239	1,3
2000	1 903	1,9	1 838	1,4	1 253	1,1
2001	1 981	4,1	1 912	4,0	1 302	3,9
2002	2 054	3,7	1 968	2,9	1 333	2,4
2003	2 103	2,4	2 002	1,7	1 349	1,2

KOKONAISELÄKEMENO VUONNA 2002

16 mrd. euroa

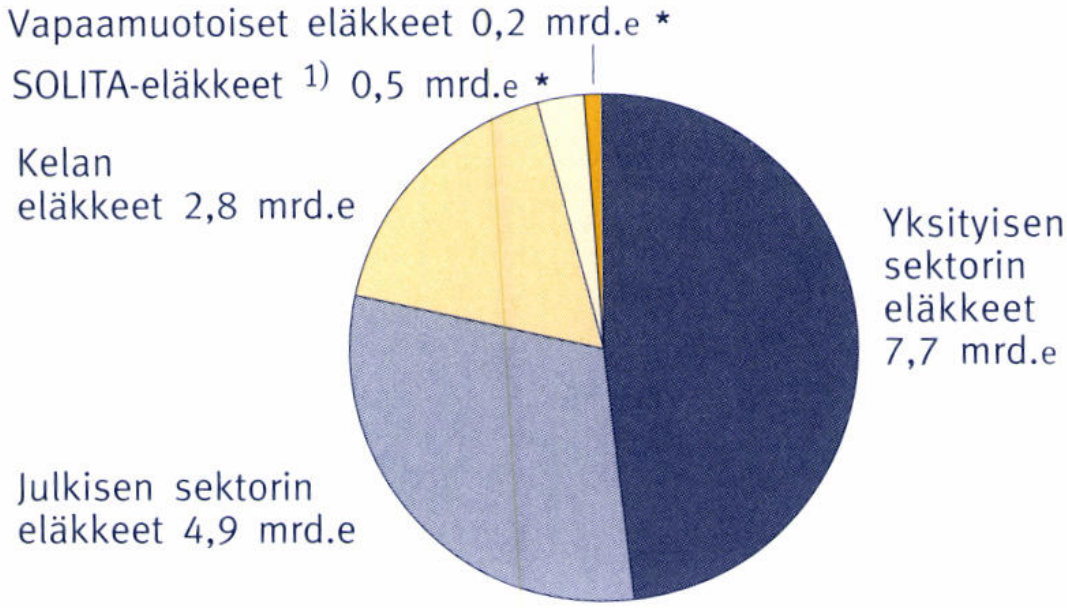

1) Tapaturmavakuutus-, liikennevakuutus-, sotilasvamma- ja sotilastapaturmalain mukaiset eläkkeet.

TYÖELÄKEMENO ELÄKELAJEITTAIN VUONNA 2002

13 mrd. euroa

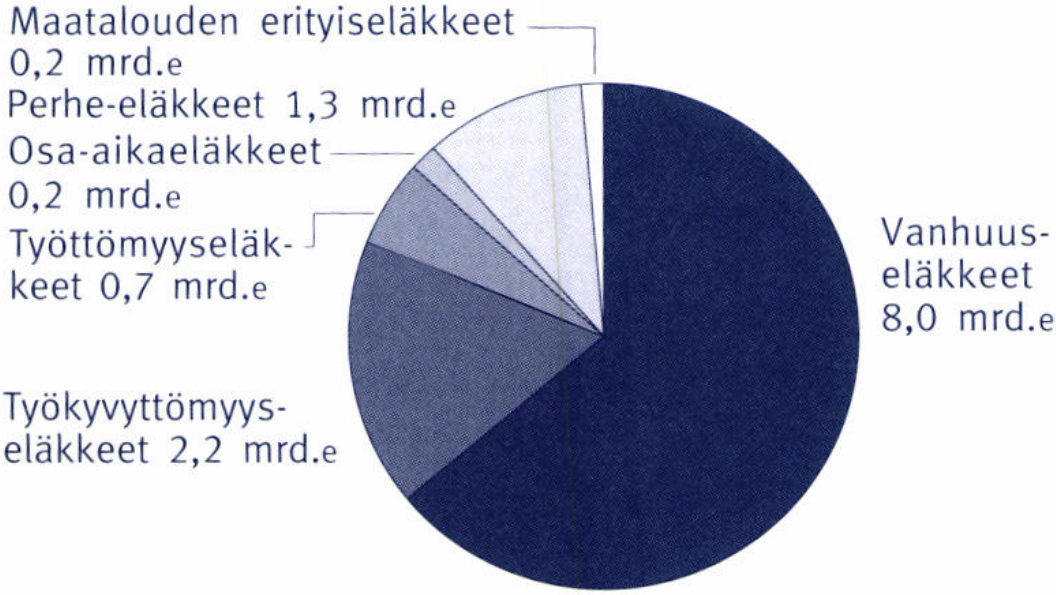

Lisäksi maksettiin vapaamuotoisia eläkkeitä 0,2 mrd. euroa.

KOKO VÄESTÖN JA ELÄKKEENSAAJIEN IKÄRAKENNE 31.12.2002

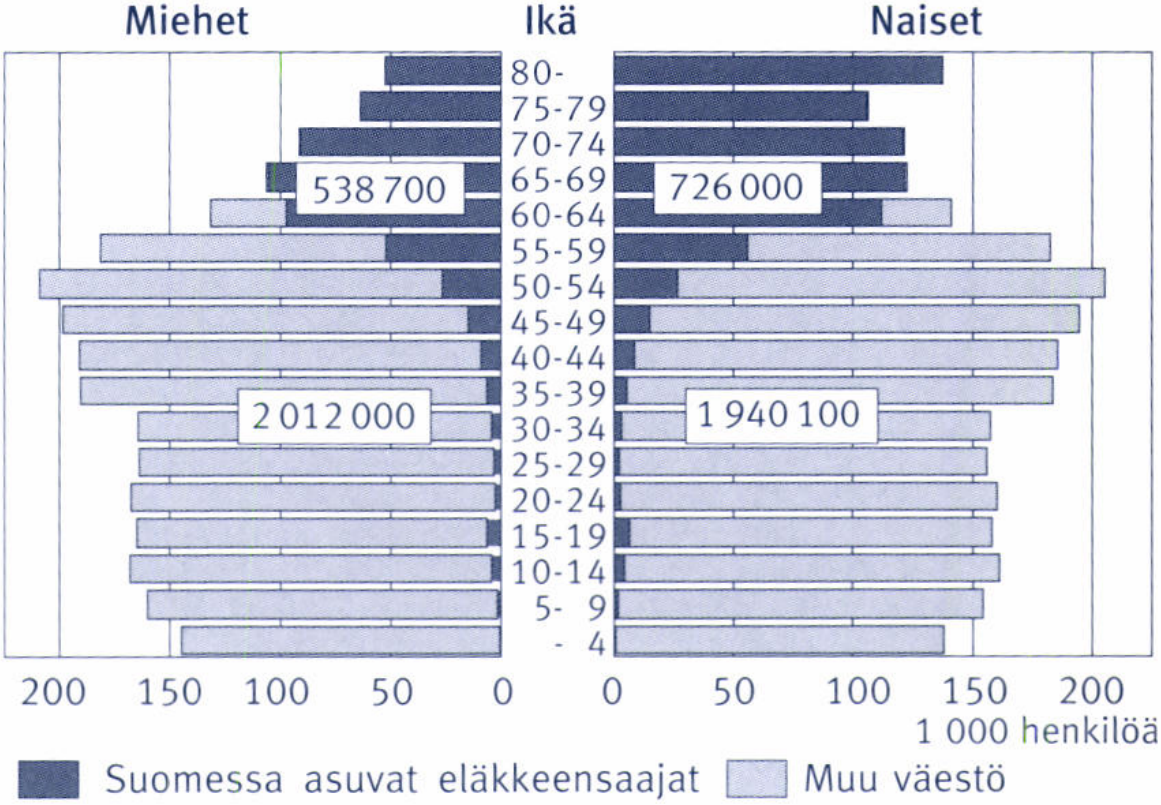

KAIKKI ELÄKKEENSAAJAT ELÄKEJÄRJESTELMÄN MUKAAN 31.12.2002

	Miehet	Naiset	Kaikki
Työeläkkeensaajat	**520 800**	**687 700**	**1 208 500**
- yksityinen sektori	457 500	576 100	1 033 600
- julkinen sektori	179 200	306 800	486 000
- yksit. ja julkinen	115 900	195 200	311 100
Kelan eläkkeensaajat	**243 700**	**470 400**	**714 200**
Kaikki eläkkeensaajat	**560 200**	**757 100**	**1 317 300**
- vain työeläke	316 500	286 600	603 100
- vain Kelan eläke	39 500	69 300	108 800
- työ- ja Kelan eläke	204 300	401 100	605 400

Henkilö voi saada eläkettä samanaikaisesti useasta eri järjestelmästä.

KAIKKI ELÄKKEENSAAJAT ELÄKELAJIN MUKAAN

	Vanhuus-eläke	Työkyvytt. eläke	Työttöm. eläke	Perhe-eläke	Kaikki [1]
1980	610 100	274 800	14 800	167 300	1 023 500
1985	661 000	261 300	54 000	195 500	1 081 900
1990	737 200	300 900	55 500	223 200	1 161 000
1995	804 100	309 500	39 100	260 200	1 219 700
2000	869 700	276 300	54 300	281 300	1 284 100
2001	875 600	267 900	58 000	283 400	1 296 500
2002	889 600	267 200	57 600	284 700	1 317 300

[1] Kaikki-sarake sisältää myös maatalouden erityiseläkkeet ja sen lisäksi osa-aikaeläkkeet vuodesta 1990 lähtien, vanhuudentuet vuonna 1980, lapsenhoitotuet vuosina 1980 ja 1985 ja rintamasotilasetuudet vuosina 1980 - 1995.

KAIKKI ELÄKKEENSAAJAT ELÄKELAJIN JA SUKUPUOLEN MUKAAN 31.12.2002

Eläkelaji	Miehet	Naiset	Kaikki
Vanhuuseläke	**352 500**	**537 100**	**889 600**
- varhennettuja	24 500	37 600	62 100
Työkyvyttömyyseläke	**142 900**	**124 400**	**267 200**
- yksilöllisiä varh.el.	10 000	10 500	20 400
Työttömyyseläke	**27 200**	**30 400**	**57 600**
Maatalouden erit.el.	**16 300**	**21 400**	**37 700**
Osa-aikaeläke	**18 500**	**21 000**	**39 500**
Perhe-eläke	**43 200**	**241 500**	**284 700**
- lesket	29 400	227 700	257 100
- lapset	13 800	13 800	27 700
Kaikki eläkkeensaajat	**560 200**	**757 100**	**1 317 300**

Henkilö voi saada samanaikaisesti usean eri eläkelajin mukaista eläkettä.

SUOMESSA ASUVIEN OMAA ELÄKETTÄ SAAVIEN VÄESTÖ-OSUUDET

Ikä	16-19	20-34	35-44	45-54	55-59	60-64	Kaikki[1)]
1985	0,9	1,9	3,7	10,5	35,6	63,0	25,2
1990	0,8	1,8	4,1	10,4	36,8	76,0	27,3
1995	0,8	1,7	3,9	9,3	31,3	79,0	27,6
2000	0,6	1,6	3,5	8,8	21,7	72,8	27,4
2001	0,5	1,6	3,5	8,7	20,3	70,0	27,4
2002	0,4	1,6	3,5	8,7	19,9	69,5	27,6

1) 16 vuotta täyttäneet
Eläkkeensaajissa ei ole mukana osa-aikaeläkkeensaajia.

ULKOMAILLA ASUVAT ELÄKKEENSAAJAT JA KESKIMÄÄRÄINEN KOKONAISELÄKE 31.12.2002

Asuinmaa	Vanhuus-eläke Lkm	Työkyvytt.-eläke Lkm	Perhe-eläke Lkm	Kaikki Lkm	Kokon. eläke euroa/kk
Australia	573	108	103	731	237
Espanja	1 407	956	254	2 455	1 789
Iso-Britannia	290	28	33	346	472
Italia	81	14	11	102	509
Kanada	786	42	91	875	243
Norja	209	162	46	405	379
Ranska	184	24	19	225	1 549
Ruotsi	30 645	11 927	2 339	43 456	190
Saksa	892	151	96	1 125	301
Sveitsi	95	16	16	122	1 253
Tanska	191	53	27	259	438
Viro	74	24	36	131	549
Yhdysvallat	950	27	54	1 013	431
Kaikki	**37 251**	**13 710**	**3 476**	**52 628**	**299**

Maakohtainen tieto niistä maista, joihin eläkettä maksettiin vähintään 100 henkilölle. Kaikki-luku sisältää kaikki ulkomaille maksetut eläkkeet.

KAIKKI OMAA ELÄKETTÄ SAAVAT KOKONAISELÄKKEEN SUURUUDEN MUKAAN 31.12.2002, %

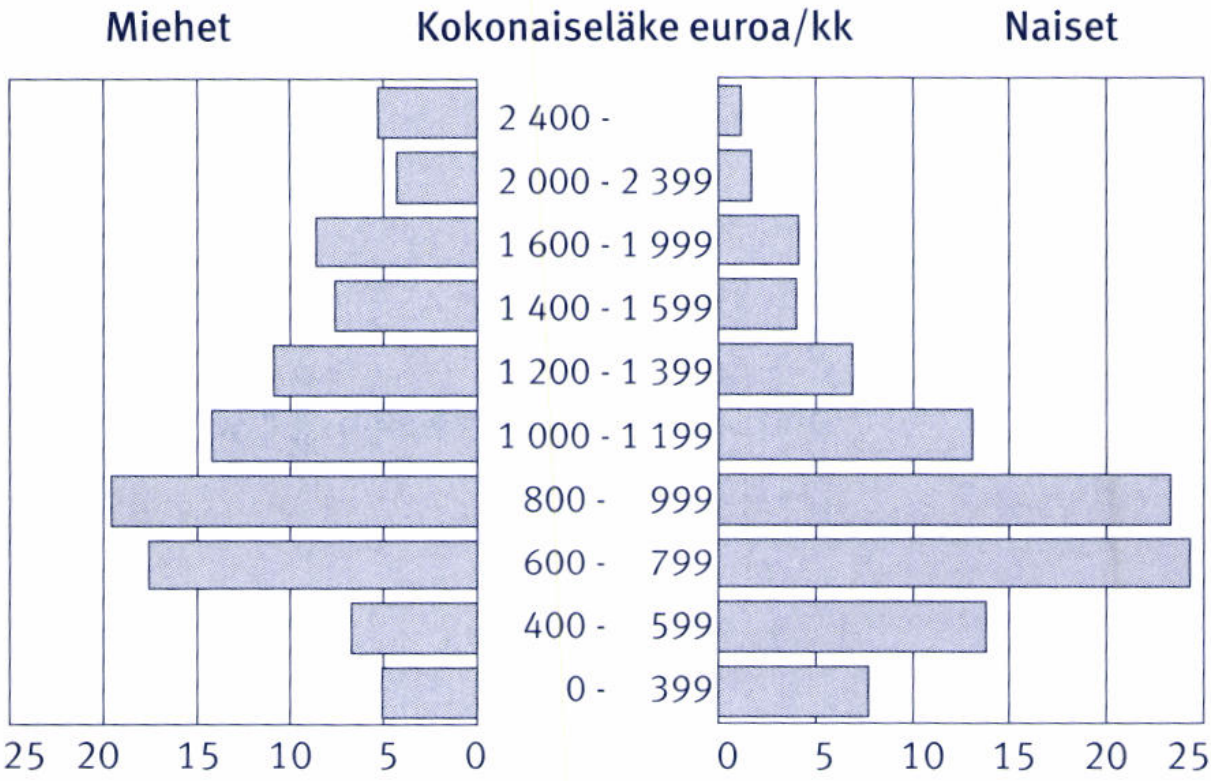

KAIKKIEN OMAA ELÄKETTÄ SAAVIEN KESKIMÄÄRÄINEN KOKONAISELÄKE 31.12.2002

	Miehet	Naiset	Kaikki
Keskimääräinen kokonaiseläke, euroa/kk	**1 179**	**902**	**1 021**
- työeläkkeen osuus	1 005	680	820
- Kelan eläkkeen osuus	143	204	178
- SOLITA-eläkkeen osuus	31	17	23
Eläkkeensaajien lukumäärä	541 700	713 100	1 254 800

Luvuissa ei ole mukana pelkkää perhe-eläkettä saavia.

VUONNA 2002 ELÄKKEELLE SIIRTYNEET IÄN MUKAAN

Ikä-ryhmä	Miehet	Naiset	Kaikki	%
- 34	1 482	984	2 466	4,1
35 - 39	716	591	1 307	2,2
40 - 44	1 067	884	1 951	3,2
45 - 49	2 007	1 622	3 629	6,0
50 - 54	3 484	2 868	6 352	10,6
55 - 59	4 985	4 930	9 915	16,5
60 - 64	11 970	14 326	26 296	43,8
65 -	4 118	4 049	8 167	13,6
Kaikki	**29 829**	**30 254**	**60 083**	**100,0**

Taulukko sisältää sekä työ- että kansaneläkkeelle siirtyneet. Taulukko ei sisällä osa-aika- eikä perhe-eläkkeelle siirtyneitä.

VUONNA 2002 TYÖELÄKKEELLE SIIRTYNEET IÄN MUKAAN

Kaikki			55 - 64-vuotiaat		
Ikä-ryhmä	Luku-määrä	Keski-eläke-e/kk	Ikä	Luku-määrä	Keski-eläke e/kk
-34	1 307	488	55	2 405	850
35-39	1 230	537	56	2 046	866
40-44	1 866	589	57	1 436	925
45-49	3 474	706	58	2 066	1 118
50-54	6 118	788	59	1 730	1 102
55-59	9 683	966	60	13 879	1 110
60-64	26 033	1 160	61	3 026	1 080
65-	7 500	858	62	2 465	1 100
Kaikki	**57 211**	**973**	63	5 752	1 349
			64	911	1 155
			Kaikki	**35 716**	**1 107**

Taulukko ei sisällä osa-aika- eikä perhe-eläkkeelle siirtyneitä.

TYÖELÄKKEELLE SIIRTYNEET ELÄKELAJIN MUKAAN

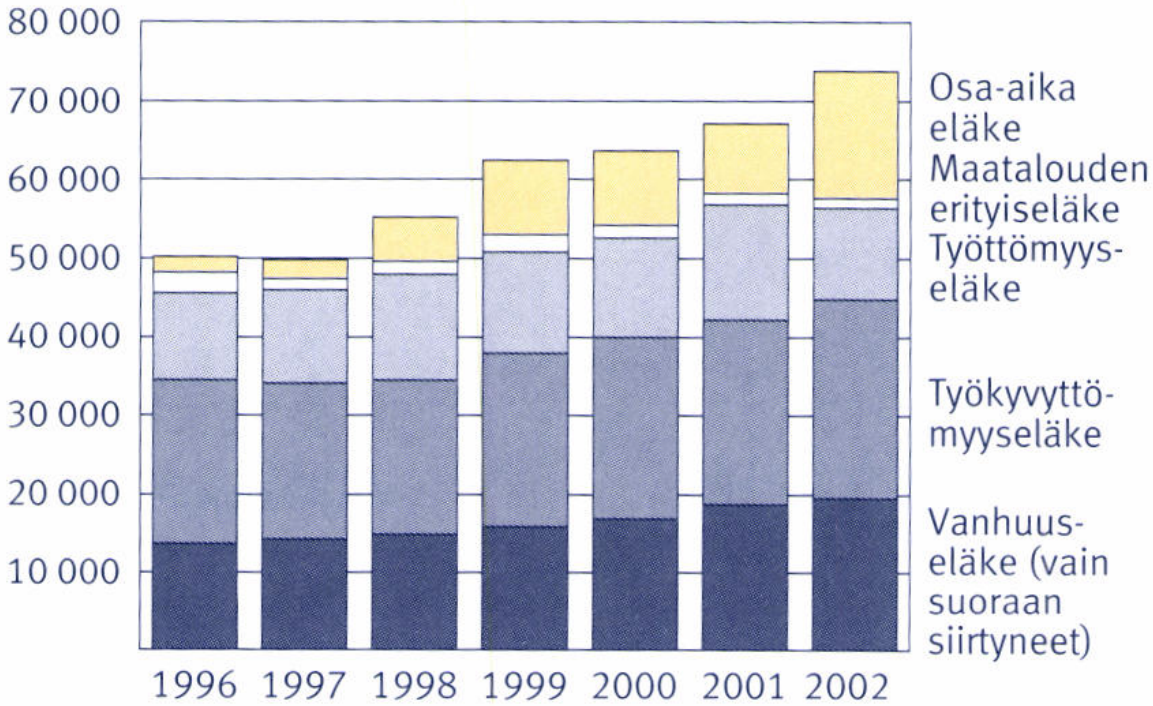

VUONNA 2002 TYÖELÄKKEELLE SIIRTYNEET ELÄKELAJIN MUKAAN

Eläkelaji	Miehet	Naiset	Kaikki	Keski-eläke e/kk	Keski-arvo-ikä
Vanhuuseläke [1]	**8 953**	**10 611**	**19 564**	**1 205**	**62,8**
- varhennettu	2 156	1 996	4 152	1 209	..
Työkyvyttöm.eläke	**13 632**	**11 591**	**25 223**	**789**	**52,2**
- toist.myönnetty	7 418	5 528	12 946	700	54,4
- kuntoutustuki	4 914	4 678	9 592	772	47,0
- yksilöll. varh.el.	1 300	1 385	2 685	1 273	60,7
Työttömyyseläke	**5 590**	**5 915**	**11 505**	**1 009**	**60,6**
Maatal.erit.eläke	**606**	**667**	**1 273**	**703**	..
Kaikki	**28 637**	**28 574**	**57 211**	**973**	**57,6**
Keskiarvoikä	57,1	58,1	57,6		
Mediaani-ikä	60,1	60,1	60,1		

[1] Sisältää vain suoraan vanhuuseläkkeelle siirtyneet.

TYÖELÄKKEENÄ TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKETTÄ SAAVAT 31.12.2002 JA VUONNA 2002 TYÖKYVYTTÖMYYS-ELÄKKEELLE SIIRTYNEET PÄÄDIAGNOOSIN MUKAAN

Sairauspääryhmä		Eläkettä saavat Lkm	%	Eläkkeelle siirtyneet Lkm	%
I	Tartunta- ja loistaudit	1 096	0,5	76	0,3
I I	Kasvaimet	5 652	2,6	1 596	6,3
IV	Umpieritys, ravits. ja aineenv.sair.	4 087	1,9	481	1,9
V	Mielenterveyden häiriöt	74 774	34,4	7 582	30,1
VI	Hermoston sair.	13 606	6,3	1 754	7,0
VII	Silmän sairaudet	2 363	1,1	221	0,9
VIII	Korvan sairaudet	1 350	0,6	136	0,5
IX	Verenkiertoelinten sairaudet	22 164	10,2	2 512	10,0
X	Hengitysel. sair.	6 555	3,0	663	2,6
XIII	Ruoansulatuselinten sairaudet	1 567	0,7	223	0,9
XII	Ihon sairaudet	1 586	0,7	169	0,7
XIII	Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	66 440	30,6	7 903	31,3
XIV	Virtsa- ja sukupuoliel. sairaudet	716	0,3	79	0,3
XVII	Synnynnäiset epämuodostumat	1 947	0,9	102	0,4
XIX	Vammat, myrkytykset, ym. sair.	11 490	5,3	1 493	5,9
III, XV, XVI, XVIII		2 085	1,0	233	0,9
Kaikki		**217 478**	**100,0**	**25 223**	**100,0**

OSA-AIKAELÄKETTÄ SAAVAT VUOSIEN 1992-2002 LOPUSSA

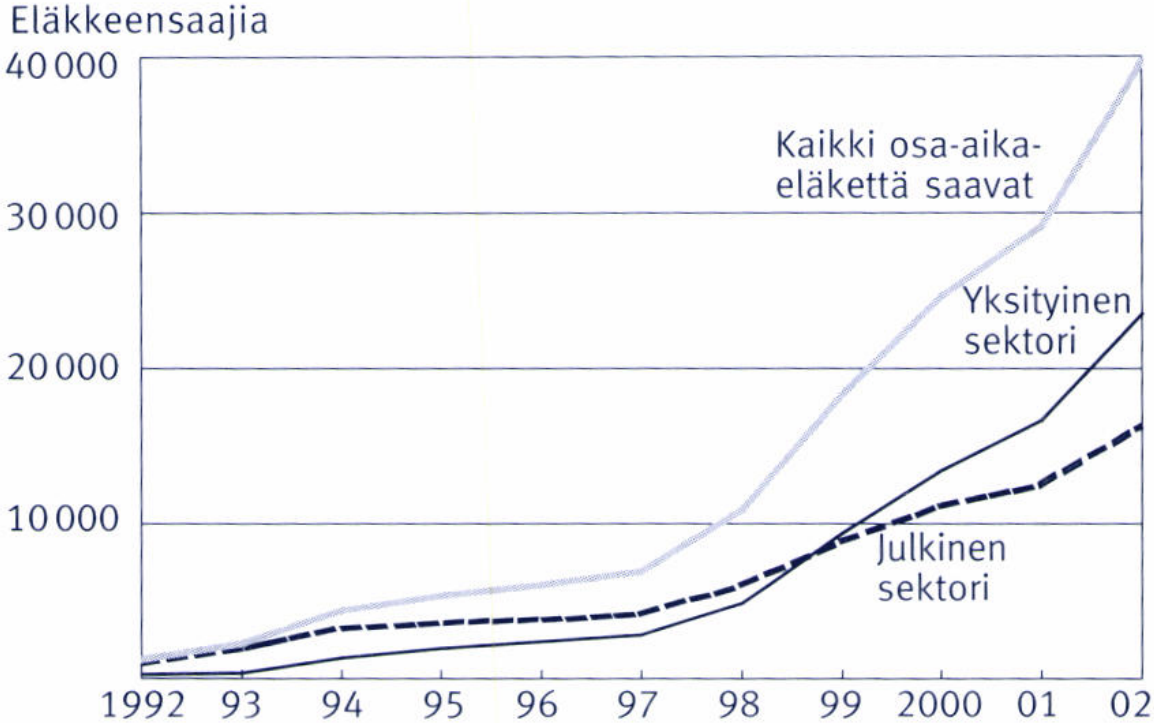

OSA-AIKAELÄKETTÄ 31.12.2002 SAAVAT SEKÄ OSA-AIKAELÄKKEELLE VUONNA 2002 SIIRTYNEET

	Eläkettä saavat		Eläkkeelle siirtyneet	
Ikä	Luku-määrä	Keskieläke euroa/kk	Luku-määrä	Keskieläke euroa/kk
56	5 770	509	8 665	513
57	7 157	520	2 534	521
58	6 297	526	1 576	537
59	5 648	541	991	560
60	4 046	548	1 032	538
61	5 019	534	709	524
62	3 148	545	386	551
63	1 428	580	188	642
64 -	1 029	666	33	696
Kaikki	**39 542**	**535**	**16 114**	**524**

Eläkettä saavilla ikä on ikä vuoden lopussa, eläkkeelle siirtyneillä ikä eläkkeen alkaessa.

YKSITYISELLÄ SEKTORILLA 31.12.2002 VOIMASSA OLEVAT SEKÄ VUONNA 2002 ALKANEET ELÄKKEET

Eläke-laitos	Voimassa olevat Luku-määrä	Muutos % / vuosi	Alkaneet Luku-määrä	Muutos % / vuosi
TEL	685 783	3,1	69 426	4,4
MEL	8 611	1,1	712	4,4
LEL	154 197	0,7	14 553	12,0
TaEL	2 727	42,8	1 086	46,0
YEL	97 915	3,2	9 031	10,9
MYEL	217 592	- 1,6	10 540	- 4,9
Kaikki	**1 166 825**	**1,9**	**105 348**	**5,2**

Taulukossa ei ole mukana maatalouden erityiseläkkeitä.

KESKIMÄÄRÄINEN ELÄKE YKSITYISELLÄ SEKTORILLA 31.12.2002

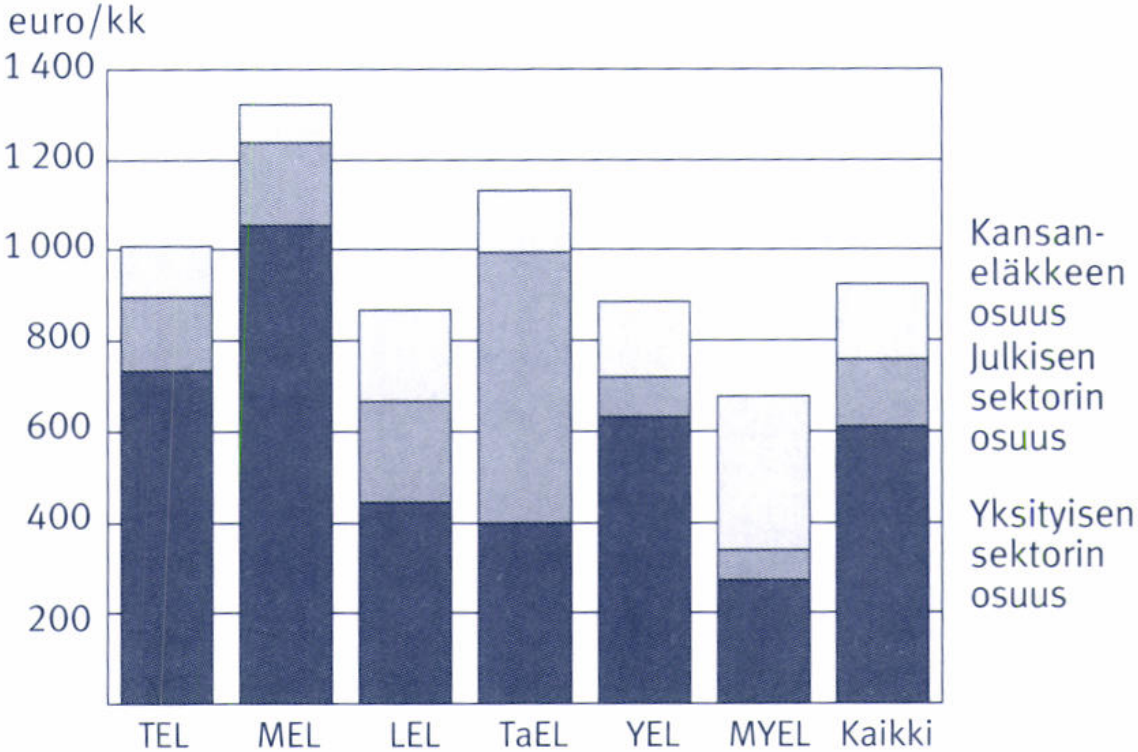

Ei sisällä perhe-eläkkeitä.

YKSITYISELLÄ SEKTORILLA ALKANEET TYÖKYVYTTÖMYYS-ELÄKKEET TYÖKYVYTTÖMYYDEN SYYN MUKAAN

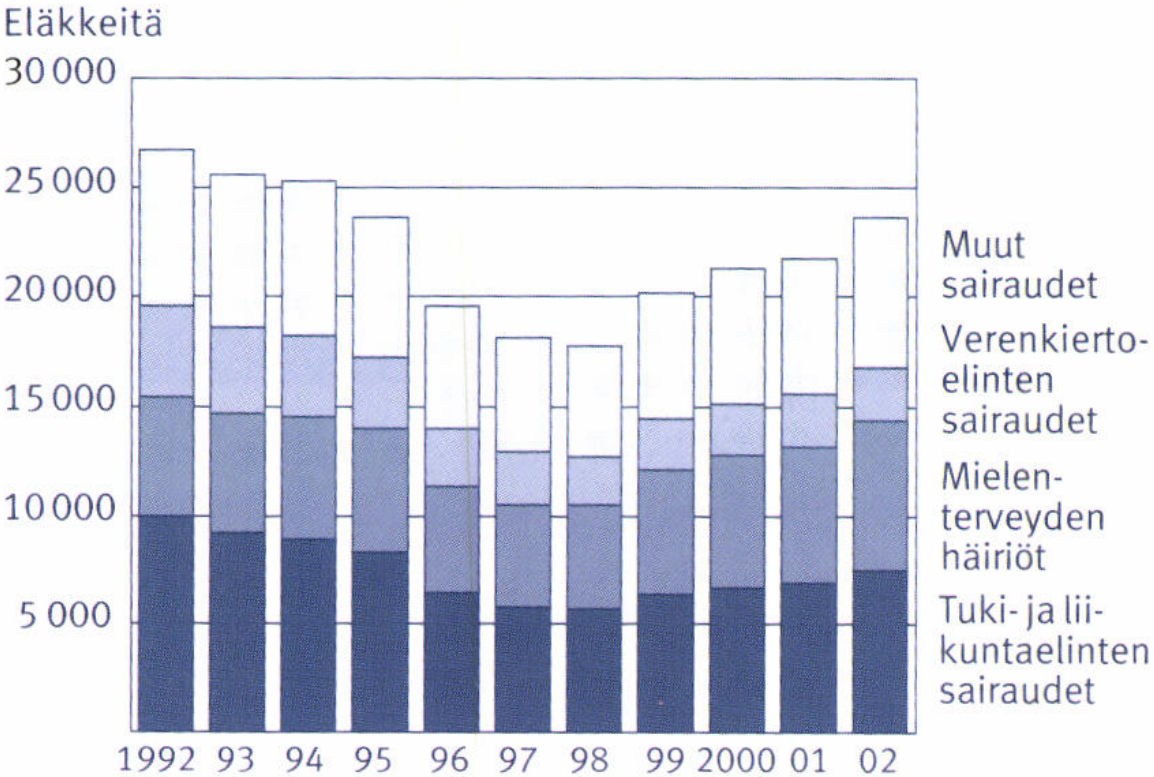

TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEIDEN HYLKÄYSPROSENTTI YKSITYISELLÄ SEKTORILLA

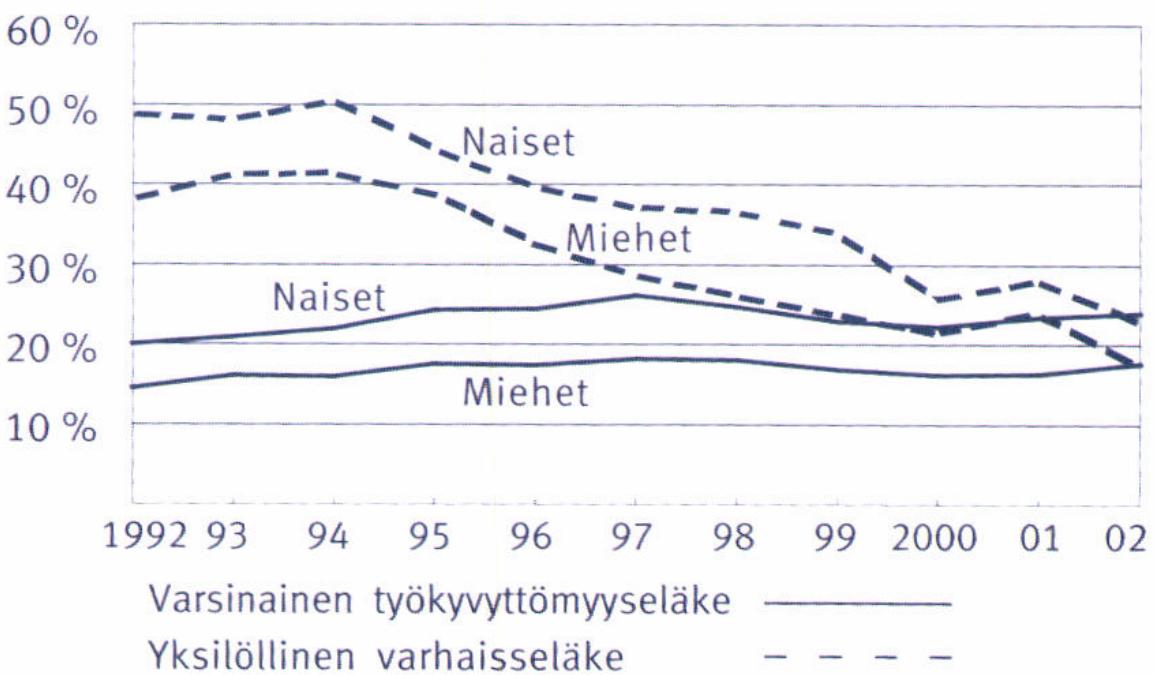

TEL	Työntekijäin eläkelaki
MEL	Merimieseläkelaki
LEL	Lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelaki
TaEL	Taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelaki
YEL	Yrittäjien eläkelaki
MYEL	Maatalousyrittäjien eläkelaki
LUTUL	Laki maatalousyrittäjien luopumistuesta
VEL	Valtion eläkelaki
LYVEL	Valtion lyhytpalveluslaki
VPEL	Valtion perhe-eläkelaki
KVTEL	Kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelaki
KiEL	Evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki